

Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.

Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

**Programmata Magnifici Dn. Rectoris Et Reverendi Concilii In Academia
Rostochiensi De Negotio Castriciano**

Rostochii: Pedanus, 1611

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn742472183>

Druck Freier Zugang

T. 542.

M-Hes²

1459 32

Programmata
MAGNIFICI
DN. RECTORIS
ET REVERENDI CON-
CILIJ IN ACADEMIA
ROSTOCHIENS.

De
Negotio Castriciano.

ROSTOCHII
Typis Exscrispsit Joachimus Pedanus

ANNO

M. DC. XI.

RECTOR ET
CONCILIUM ACADE-
MIAE ROSTOCHIENSIS.

Ariè omnibus mundi seculis sapientes Ethnicos ac Philosophos turbavit, quod idem eventus ijsdem causis, factis & facinoribus in mundo inter homines non semper respondeat: quod alium etiam in atrocioribus delictis severior justitia Nemesis transeat; alium vero etiam in levioribus prehendat premat & argeat, & quod Poëta ait,

Ille crucem sceleris pretium ferat, hic Diadema;
quod alius per scelera se in extremas coram mundo calamitates precipites, alius vero per eadem ad splendoris honoris ac dignitatis fastiga concendat; quod alterius ob furtum levius catena ad collum ferreā, qua in ligno sublimis ac maledictus pendeat: alterius vero ob gravius catena ad collum aurea appendatur, quo honoratus coram mundo fulgeat; Denique
quod

quod alij qui totas Resp. Ecclesias, scholas
perdunt, qui malis artibus, dolis, fraudibus
ac rapinis totas regiones provincias & urbes
expilant; in summis honoribus vasti intume-
scant, & se jactent, cum quibus vulgaris ali-
quis fur aut latro exactiore justitia examine
collatus vix furunculi aut latrunculi nomen
jure obtinuerit. Accedit quod hujusmodi ma-
iores fures (id quod Cato, justitia illud Ro-
manum sacrarium, apud Gellium quodam in
loco significare visus est) judices sape fiant
minorum, inq; alios mortis sententiam ferant
illi, quibus ipsis, si pro furti magnitudine edi-
cius exstruendum esset patibulum, vel Pyra-
midibus altiores cruces erigenda essent, & qui-
bus integræ sylva erigendis forte non suffe-
rint. Sed nos Christiani verbo Dei rectius
edocti novimus aliud judicium in mundo ul-
timum restare, in quo justa demum justitia ex-
ercebitur, & unicuiq; pro meritis suis, quod
justum erit, rependetur, per illum, qui qua nos
gerimus auditq; & videt, & qui bene meren-
ti bene profuerit, male verò merenti par erit.
Hujus rei consideratio non frustra hoc tem-

A 2 pore

pore prob dolor, instituitur, quo aliquod ius-
titia exemplum in quenquam statuetur, &
quale intra ducentos propemodum annos, ex
quo Academia hac prima sua vidit incuna-
bula, in hac urbe fanda auditum aut spe-
ctando visum non fuit. Nimirum quo mem-
brum aliquod putre & emortuum ab integro
Academia corpore est resecandum. Et miser-
rima sanè atq; atrocissima illa hujus hominie
coram mundo calamitas & infelicitas, qui
vitā hisce vita sua postremis annis in honeste-
tate, enormibus facinoribus ac furtis preme-
rueris violento ac infami mortis genere è me-
dio tolli, & publicum omnibus spectaculum
exhiberi. Longè autem illa calamitas in se &
coram D E O fuisset calamitosior, si in hac
vitā judicis sui urnam effugisset, & impunè
evasisset, Quod ipsum ne quidem Ethnicis
sanioribus fuit ignotum. Memorabilis enim
est de hac re Platonis sententia, qui longè
melius cum illis agi existimat, cuius peccata
in hac vitā & retegantur & puniantur, quam
cum illo qui in occulto peccet, & impunè abe-
at, cumq; sibi sceleratē vivat, alijs tamen

wir

vir bonus & quantivis pretij appareat, bis
malus, & miser. Nam supplicia (addit ille)
pro sceleribus à Deo latis legibus constituta
sunt quasi pharmaca & remedia, quibus vi-
tijs & sceleribus, h. e. animi morbis lethali-
bus medetur. Vater & amplius miseris illis
sontibus, quibus hujusmodi animorum pesti-
bus periculosisssimè laborantibus hujusmodi
remedia à Deo & Dei vicario magistratu
constituta, in hac vitâ non admoventur!
Nimirum illi in alterâ vitâ nisi in hac seriò
resipuerint, aeternum contabescerent & morien-
tur. Quia profectò in re, Castritus ille (de
quo hodie supplicium sumendum, illud Discite
justitiam, omnibus clatâ quasi voce inclama-
bit) quamvis coram mundo, mortalium infe-
licissimus, Deo tamen (siquidem nos de ater-
na ipsius salute optimè speramus) longè carior,
& coram angelis ejus longè felicior ac beati-
or est multis alijs perjuris, sacrilegis, adul-
teris, homicidis, parricidis, alijsq; palam A-
theis, quibus vel notis accusatus & convictis
judicu indulgentia pepercit, vel ignoratis &
occultis latentia sclera in extremo judicio

imputanda reservantur. Et sanè infelix hic
Juvenis atrocia designavit furtæ, qua nemo
nisi impudentissime improbus elevarit, aut
morte ac supplicio digna negaverit. Statim
autem, atq; is per condemnatoriam senten-
tiam, qua ab utroq; Senatu & Academico &
Vrbico, 10. die hujus mensis Octobris, in ipsum
præsentem publicata est, servus pœna factus,
nomen & dignitatem & privilegia Studioso-
rum realiter amisit; expunctum est quidem
nomen ejus ex albo terrestre hujus Academia
in quo tamen qui manent non omnes aquæ
puri sunt: minimè verò & nequaquam ex albo
Academia cœlestis, ex libro aeterna vita, qui
est Christus Jesus, qui suajustitia ueste ipsum
circundatum in serena puritate & sanitate
cum sanctis angelis & electis hominibus coram
se statuet. Nempe è quo vita libro, quo ma-
gis antea per scelera eradi cepit, tanto jam
verè resipiscens & conversus penitus per fi-
dem insculptus aeternum illi adhæredit, nun-
quam inde denuo eradendas. Jam ad vos
Studioi juvenes sermonem convertimus. Ca-
stritius, quamvis jam uestri ordinis esse de-
sierit

sierit, vestri tamen ordinis aliquando fuit.
Eius casu & calamitate vos moveri aquum
est. Cum enim homines simus, ipsa hominis
conditio & appellatio exigit, ne humani quid-
quam alienum à nobis deputemus, non eò so-
lum, ut vitam nostram varijs humanis erro-
ribus, peccatis, infirmitatibus & arumnis ob-
noxiam esse cognoscamus: verum etiam ab alijs
miseris ac infelicibus, qui vita sua clavum
non rectè gubernarunt, seq; in atrociora de-
lictæ, & per delicta in pœnas & supplicia
principitarunt, ex humana summa, que no-
stri pars optima sensus, condoleamus. Habe-
amus in commune quod nati sumus, inquit
Seneca. Cum vel minimus digitus in homine
beditur, totum corpus illi condolet. Cum vero
putrida & emortua pars ab integro & vivo
resecatur, totum sanum corpus concurrit &
turbatur. Et hunc condolentia affectum ip-
sa natura etiam brutis quibusdam animali-
bus penitissime implantavit, qua sua specie
animalium dolores, ejularis, tormenta eadem
& sanguinem miserabili ululatu grunni-
toatu & gemitu prosequi observamus. Vnde

nimis

nimirum patet illum hominem omnem huma-
nitatis sensum exuisse, & infra bruta animalia
ad Diaboli naturam proximè degenerasse,
qui nullo aliena calamitatis sensu tangatur,
aut affectu moveatur. Accidere curvis po-
test, quod cuiquam accidit, & qui stat vide-
at ne cadas. Discite autem talibus exem-
plis, quis ille sit cuius præsidio & fulcimento
stamus, DEVS scilicet optimus & maximus:
Et in quas calamitates illi se precipitent, qui
hunc studiorum vita & actionum suarum gu-
bernatorem & ducem excutiunt, sine cuius
numine nihil est in homine, nihil est innoxium,
& sine quo ne digitum quidem sine peccato
possimus exserere. Vitam modestam ac so-
briam agite, memores cuius rei gratiâ hac à
parentibus, tutoribus, amicis missi sitis. Fugi-
te illam Germanica juventutis pestem, ebrie-
tatem & crapulam, que nihil prius honestum
& moderatum suadet, sed suos veluti Circe
suâ virga & poculis in porcos transmutat,
quibus licita illicita, honesta turpia, capitie
deniq; & inguinis discrimina, quod dici con-
suevit, sunt in promiscuo. Fugite vagas li-
bidines

bidines & amores nefarios, quibus qui semel
se implicari passus fuit, raro aut nunquam ad
vera virtutis & eruditionis frugem posita
pervenerit. Nempe qua impuritas spiritum
S. & sanctos Dei angelos non aliter fugat,
atque fœdus & maleolens fumus purissimas &
castissimas apes. Fugite pestem vita ac patri-
moniorum emacitatem & luxum in vestitu
& habitu, quibus multis patritijs nobilibus
imo baronibus pares se gerunt, quibus domi-
res admodum angusta est. Ex quibus qui ef-
fectus & eventus consequantur; qui quis faci-
le estimaverit! Quis enim tibi deficiente cru-
mena, & crescente gulâ manet exitus? Ab
omnibus denique qua honoratissimum vestrum
ordinem dederent, studiosè abstinete, neque
propter illum, in quem hodierno die exem-
plum statuetur, quidquam turbate. Alienæ
enim scelera & facinora, quorum vos nun-
quam rei inventi estis, vos non magis deni-
grant, quam solem fumus aut nebula. Cer-
donum autem & infamium nebulonum voces
non magis miranda, quam canum latratus
aut cor vorum crocitus. Ut enim solidissimus

B

esset

esset, qui à bubone alauda & philomela canum exigeret, ita non minus insanus judicandus, qui ab homine imperito sanum & rectum de rebus judicium, Nempe cuis voces Demetrius apud Senecam non magis morandas dicebat quam ventre redditos crepitus. Ut enim meā nihil refert, dicebat ille, sursum ne illi an deorsum sonent: ita neq; meā interest, laudent ne illi me, an vituperent. Novimus nos per Dei gratiam ordinem nostrum in mundo inter mortales sanctissimum & honoratissimum esse, cui tot honesti cives, generosi equites, barones, comites, tot illustrissimi Principes, tot senerissimi Reges, & Imperatores ultrò sua nomina dare, seq; insevere non dubitarunt. Vti & hac nostra Academia ante annos admodum paucos illustrissimis quibusdam Principibus tanquam membris suis triumphavit. Et de quo nostro ordine qui minus honestè sentiat, aut ultrò etiam illum perdere satagit, eo ipso prodit, se mortalium esse ignavissimum & negligissimum, & dignum qui ex hominum consilio longè lateq; prefigetur. Deum optimum.

mum maximum oramus, ut suam apud nos
Ecclesiam & scholam conservet, ejus nutri-
tios ac patronos defendat, ejus hostes conver-
sat aut evertat, descentium ac docentium
Rudijs benedicat, sui spiritus ductus &
au-
picio omnes & singulos gubernet, & misere-
ricordia sua vasa faciat, ut & hujus & su-
tura vita pœnas affigere possint.

B. U. P P. Rostochij 14. Octo-
bris Anno 1611.

B. DECA-

DECANUS
Collegij Iuridici in Academia Rostochiensi
ERNESTVS COTHMAN
JURIS DOCTOR ET PROFESSOR.

TSi facinora animis & ossibus criminorum
sorum inhærent, & soli scelerum auctores
malè audire, & penitus justis coherceri so-
lent, tamen quandoq; calumniæ malorum
hominum accedunt, & unius calamitosi pec-
catoris crimen in totum ordinem, ejusq;
membra sana & ladata malitiosè derivatur, & detorquetur,
& nullo judicio nullovè consilio, sed impetu & bestiali
quadam veritate res aguntur. Si igitur, tam tristes casus
incident, & calamitas unius per plurimum annos & loca
plurima pervadat & sinistram ex calumniatorum nequitia
opinionem de laudatissimo aliquo ordine suscitet, merito
dolemus & iram Dei agnoscimus. Stetit & viguit medi-
ocriter Academia nostra per annos penè ducentos, neq;
ab isto tempore inter Scholares sur aliquis famosus & im-
probus est inventus. Sed accidit nuper, ut miser quidam
homo ob furtum virginis casus, & ex Tübingeri Acad-
emiam exclusus, studiorum, quæ feliciter ceperat, & ut in
illâ ipsa Academiâ Baccalaureus crearetur, meruerat, per-
texendorum causa primum Vitebergam iret, & inde ad
nos veniret, & à Magnifice Academiæ Rectore illius faci-
nois ignaro reciperetur, & in Album studiorum inseri-
beretur. Et initio quidem ille diligenter didicit & concio-
nes plures ad populum habuit, atq; in primis in lingua He-
braica tantum profecit, ut sanctam illam linguam sine
punctis legeret. Verum paulò post recedit in priores Dia-
belli

boli laqueos, & furtum, cui assueverat, hoc loco repetit. & ob flagitium istud in Carcerem conjectus & causa cognitâ ad mortem condemnatus est. Atrox id erat crimen, quod Deus scelerum vindicta morte multari voluit, & ut ita fieret, omnes consensimus, sed tamen ut poena suspensi in gladij poenam commutaretur, & quius & humanius esse arbitrii sumus, & ejus opinionis nostræ plures rationes atulimus, neq; ante litem illam decisionem intercedendo quicquam tentare necessum esse putavimus. Et cum Amplissimum Senatum Oppidanum hoc casu ex transactio- ne auctoritate illustrissimorum & Celsiss Principum Megapolensis Dominorum nostrorum clementissimorum roborata communicatam Juris dictioñem habentem ad mitorem illam poenam flectere non possemus, Acta ad Clarissimos Dus: ICtos Colonenses transmissa sunt. Hi responderunt poenam suspendij velut ordinariam non nisi à summo Principe mutari posse, attamen hoc temperamen- tum pium & honestum expressim ac dixerint adscriperunt, nimis, propter hominis illius Jovenis & infortunii in- fortunatum parentem cumq; Senem, & in illius comi- mationem & consolationem, turn etiam in Concilij nostri omniumq; Laudiarum Academiarum & generalium Stu- diorum gratiosum honorem pœnam laquer in gladij poe- nam communi consensu verii & mutari posse, idq; se pru- dentiae & discretioni utriusq; tam Academicici quam Munici- palis Magistratus relictum velle. Pia admodum isthac præclara & honesta, ac rationibus ab Academia nostra conscriptis congrua, deniq; humana sententia, quæ uti no- bis commiserationi & humanitati deditis jam ante placuerat, sic ad illam magis obtinendam Reverendum Concili- um, ne quid in ipso desideraretur, Senatum Oppidanum in loco Concilij præsentem statim amicè compellavit, & ad maiorem poenam dictandam persuadere voluit, Et hanc

B 3

rostram

nostram Intercessionem nobis laudi ducimus, sed & in ea
julè & honestè nos fecisse non ambigimus, cum poenæ
Ordinarizæ, quæ juræ stricto mutari non possunt, ex notis
simi tonis Germanizæ, inò totius Orbis consuetudine
temperamentum benignius & humanius admittant. Neq;
ipse Senatus Municipalis id negarit possit, nisi sua & de-
cessorum suorum facta & exempla illam in rem plura injusti-
cie & iniquitatis accusare velit. Cur verò Magistratus ur-
bicus ad intercessionem & in gratiam unius vel alterius
de infima vel media plebe hominis plures fures hoc
fure longè improbores & deteriores ad patibulum damna-
tos, gladio fetiri jussent, sed hunc calamitosum hominem
humanitate illâ benignitate & commiseratione indignum
judicet, viderit & dixerit ille, qui cuncta cernit. Nos certè,
qui ordinatij magistratus titulam justissimum habemus &
possidemus, laudabile & honestum fuisse arbitramur, si in
commiserationem Senis parentis, ejusq; Theologi sancti
& doctri, in gratiam & honorem Reverendi Concilij, Om-
niumq; totius Orbis Academiarum & generalium Stu-
diorum, ad Amplissimi Collegij Juridici Coloniensis pru-
dentiissimam admonitionem, deniq; ut alia mittamus, ad
nostram amicam intercessionem non seram istam sed satis
maturam & justo tempore ac loco interpositam, cum
Parizies non nisi latæ rigidæ sententiae adhiberi possit,
& neq; Deus, neq; Ecclesia neq; vera ejus membra fontes
misericordiae & condolentiae ullo tempore claudant, tur-
pis illa suspendij pœna in honestiorem gladij poenam
comunitata fuisset. Sed quia Magistratus adscriptuñ rigor
prevaluit, & neq; humanitas, neq; prudentia, neq; discretio
illa, quam Juriconsulti Colonienses inveniunt, locum in-
venit, nos tandem nolentes volentes in sententiam illam
duriorem & ignominiosorem decurrere oportuit, & omni-
lus ac singulis, qui aliquid judicare possunt, liberum &
humana-

humanum de hoc negocio arbitrium relinquisimus, & inter-
rim Studijs ornatisimos, monemus & cohortamur, ne
hoc tristi exemplo offendantur, neve ad illicita se rapi-
patiantur, sed potius Diaboli Leonis illius infernalis, rugi-
entis, ac sevientis mille artes nocendi considerent, & ins-
ultus Sathanæ p̄ijs precibus, & seria divini nominis invoca-
tione à se depellant, & sanctos Angelos sibi custodes à
Deo petant & adseiscant, & nos quoq; ardentes nostras
precationes & gemitus cerebriores adjungemus, neq; dubi-
tamus, quin istam flagelli Dei asperitatem misericordiæ
mirabilis celeritas subiecitura sit. Quia vero die hodiernâ,
quam Disputationi publicæ instituendæ & habende nos
constituisse publicè notum erat, prater morem usitatum
de criminoso illo supplicium sumetur, & tum multitudi-
nis concursu, vociferationibus & clamoribus, quo minus
placidam illam concertationem placide instituamus & fi-
niamus, sine dubio impediemur, negotium id in diem cra-
stinum differre rectius esse putavimus, & iterum atq; iei-
num rogamus omnes, qui in studijs humanitatis & litera-
rum versantur, ut die illâ crastinâ in honorem Academiæ
& in gratiam Dni: Candidati frequentes convenient, &
nobiscum amicè & eruditè conferant, deniq; Academiam
nostram ejusq; patronos illustrissimos & hanc urbem, to-
tamq; provinciam veris gemitibus & ardentibus votis

Filio Dei Mediatori Salvatori & Intercessori no-

stro commendent. P. P. Rostochij 14.

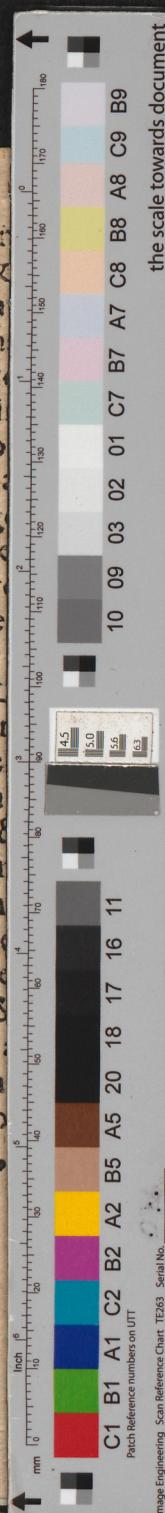
Octobr. Anno 1611.

25

humanum de hoc negocio arbořium relin-
rim Studijs ornatisimos, monemus &
hoc triti exemplo offendantur, neve a
patientur, sed potius Diaboli Leonis illu-
entis, ac s̄ævientis mille artes nocendi ce-
sultus Sathanæ p̄ijs precibus, & seriā di-
catione à se depellant, & sanctos Angelo-
Deo petant & adsciscant, & nos quoq;
precationes & gemitus cerebriores adjung-
amus, quin istam flagelli Dei asperitate
mirabilis celeritas subiecitura sit. Quia ve-
quam Disputationi publicæ instituendæ
constituisse publicè notum erat, præter
de criminoso illo supplicium sumetur, &
nisi concursu, vociferationibus & clamor-
placidam illam concertationem placide-
niam is, sine dubio impediemur, negotiu-
m stinum differre rectius esse putavimus, &
rum rogamus omnes, qui in studijs hun-
rum versantur, ut die illâ crastinâ in hon-
& in gratiam Domini: Candidati frequente-
nobiscum amicè & eruditè conferant, de
nostram ejusq; patronos illustrissimos &
tamq; provinciam veris gemitibus &
Filio Dei Mediatori Salvatori & In-
stro commendent. P. P. Rosto-
Octobr. Anno 1611.

2 5

the scale towards document